

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34020
Nom	Història del món actual
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau d'Història	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre
1902 - Formació per a la qualificació específica (R.D 860/2010)	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau d'Història	3 -	Formació Bàsica
1902 - Formació per a la qualificació específica (R.D 860/2010)	3 - Història del Món Contemporani	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ALCAZAR GARRIDO, JOAN MANUEL DEL	362 - Història Moderna i Contemporània
BURDIEL BUENO, ISABEL MAURA	362 - Història Moderna i Contemporània
SERNA ALONSO, JUSTO	362 - Història Moderna i Contemporània

RESUM

El objectiu bàsic és proporcionar una introducció als processos polítics, socials, econòmics i culturals de la història contemporània universal des de la postguerra mundial de 1945 a l'actualitat. Es parlarà especial atenció a la dinàmica històrica relacionada més directament amb els problemes actuals, des d'una perspectiva europea i internacional, i tenint en compte els àmbits espacials no inclosos en altres assignatures del grau. L'anàlisi de processos amplis tindrà prioritat sobre el desenvolupament de continguts molt detallats.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Expressió oral i escrita correcta (redacció clara, sense faltes d'ortografia), capacitat de lectura, capacitat d'abstracció i reflexió, coneixements bàsics de la història universal contemporània.

COMPETÈNCIES

1005 - Grau d'Història

- Capacitat d'organització i planificació
- Capacitat d'abstracció, anàlisi i síntesi
- Aprenentatge autònom
- Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat
- Coneixement crític de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos
- Capacitat de comunicar-se i argumentar en forma oral i escrita en la pròpia llengua, d'acord amb la terminologia i les tècniques usades en la professió
- Coneixement de la història universal o mundial

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Consolidació d'un coneixement introductori dels grans processos de caràcter econòmic, social, polític i cultural, incloent especialment la perspectiva de relacions internacionals, del període posterior a 1945.

Capacitat analítica per a enllaçar, al fil dels dits coneixements, els debats historiogràfics respecte d'això.

Capacitat per a relacionar els continguts bàsics de la dita assignatura amb els problemes més actuals en els àmbits dalt indicats.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS**0. Introducció**

Problemàtica històrica i perspectives historiogràfiques. La història després de la II Guerra Mundial. La periodització: la història contemporània i el segle XX.

1. La Guerra Freda: origen i estabilització (1945-1953)

Les conseqüències de la II Guerra Mundial. El concepte de Guerra Freda, implicacions i interpretacions. La primera Guerra Greda. La descolonització i el nacionalisme en el Tercer Món.

2. El món bipolar: consolidació i evolució (1953-1973)

Creixement econòmic i Estat del Benestar en el món occidental. Evolució en el bloc comunista: de l'època de Stalin a la de Krushev. Coexistència pacífica i distensió entre blocs.

3. Crisi i fi del món bipolar (1973-1991)

La crisi econòmica del capitalisme en els anys 70 i les seues conseqüències. Estancament i crisi del model soviètic. La Segona Guerra Freda i la fi del món bipolar.

4. El nou orde internacional des del 1991.

Orígens, reptes, fracassos i canvis. Perspectives actuals en la història del temps present.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS:

Hi haurà a la setmana tres hores de classes presencials, és a dir, d'activitat en l'aula habitual de l'assignatura o del grup. Estes hores es distribuïran de la manera següent:

Les **classes teòriques** constituïxen 2/3 del total d'hores presencials assignades a cada tema (30 hores/curs, dos hores a la setmana). Durant elles, el professorat exposarà i explicarà aquells elements fonamentals que deuen guiar l'alumnat en la comprensió del tema en qüestió.

Les **classes pràctiques** constituïxen 1/3 del total d'hores presencials assignades a cada tema (15 hores/curs, una hora a la setmana). Durant este temps s'aprofundirà, a través de materials diversos, en aquells aspectes que es consideren més importants o significatius del tema. Les sessions s'aprofitaran per a anar introduint l'alumnat en el maneig d'aquells materials i tècniques propis de la disciplina històrica i, en concret, de les fonts específiques per a l'estudi de la història del món contemporani a partir de 1945.

PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES:

Consistirà en la lectura obligatòria per part dels/les estudiants dels manuals, monografies o textos que indicarà el professorat, així com la seua participació en classe.

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS:

Consistirà en la lectura obligatòria de la bibliografia indicada, el treball d'anàlisi sobre la documentació i fonts entorn del tema d'estudi i la redacció si procedix de treballs pràctics.

TUTORIES:

a) Tutories programades:

Si és procedent, el professor/a podrà comunicar la realització d'una sèrie d'entrevistes amb els/les estudiants per al seguiment de les distintes activitats del curs.

b) Tutories no programades:

Els/les estudiants d'un grup podran assistir a les hores d'atenció a estudiants que té cada professor/a de manera general, per a realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES:

Es dedicaran al visionat, consulta i posterior debat i posada en comú entorn de materials audiovisuals, gràfics, documentals, literaris o d'un altre tipus, triats per el/la professor/a i d'especial rellevància per a la comprensió de determinats temes o aspectes del programa. Així mateix pot programar-se l'assistència a exposicions, conferències, taules redones, etc.

AVALUACIÓ

Els criteris i procediments d'avaluació aplicats a esta assignatura seran els següents:

1.- Examen final.

Versarà sobre els continguts del programa. Es valoraran els aspectes següents:

- o Nivell de coneixements d'acord amb els objectius de l'assignatura.
- o Expressió escrita correcta, tant des del punt de vista expositiu i formal, com terminològic. Seran imprescindibles la redacció clara i la correcta ortografia.
- o Capacitat de relació i raonament.

La nota obtinguda en este apartat suposarà **entre un 60 i un 70%** de la nota final de curs. Els percentatges concrets seran especificats per cada docent en el seu Annex a la Guia Docent, que es repartirà a principis del quadrimestre. La nota haurà de ser igual o superior a **4** (sobre 10) perquè puguem sumar-se a ella els resultats dels restants criteris d'avaluació.

2.- Controls de lectura/Treballs sobre lectures i/o fonts relacionades amb

l'assignatura/Assistència i valoració crítica d'activitats complementàries. Podrà consistir en la realització d'un control sobre les lectures de bibliografia del programa que determine el professor/a, la redacció d'un treball d'anàlisi entorn d'algunes d'eixes lectures o l'elaboració d'un treball a partir de determinades fonts disponibles (memòries de l'època, textos literaris, material gràfic, llargmetratges i material audiovisual, etc.) proposades i comentades per el/la professor/a en les classes teòriques, les pràctiques o les activitats complementàries. En el cas dels treballs es valorarà la labor de recopilació documental i la valoració crítica entorn d'estes lectures o fonts, així com la qualitat, si correspon, de l'exposició del treball realitzada en classe.

La nota obtinguda en este apartat suposarà entre un **30 i un 40 %** de la nota final de curs. Els percentatges concrets seran especificats per cada docent en el seu Annex a la Guia Docent, que es repartirà a principis del quadrimestre.

La **segona convocatòria** té els mateixos requisits i percentatges establits que la primera. Si les qualificacions obtingudes al llarg del curs en els treballs o altres activitats foren satisfactòries, estes es tindran en compte per a la qualificació de la segona convocatòria. En l'Annex a la Guia Docent, cada docent concretarà també quines activitats avaluable (control de lectura, treballs, memòries) són recuperables o no. Les qualificacions **només** es mantindran vigents durant el curs acadèmic.

Així mateix, es podrà presentar com annex a l'inici de curs les indicacions concretes sobre la dinàmica de cada grup per part del seu professor responsable.

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot comportar el suspens de l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ARACIL, R. y otros, El mundo actual. De la Segunda Guerra Mundial a nuestros días, Barcelona, Universitat de Barcelona, 1995.
- ARTOLA, M. y PÉREZ LEDESMA, M., Contemporánea. La historia desde 1776, Barcelona, Ariel, 2006.
- CALVOCORESSI, P., Historia Política del Mundo Contemporáneo. De 1945 a nuestros días. Madrid, Akal, 1987.
- CASASSAS, J. (coord.), La construcción del presente. El mundo desde 1848 hasta nuestros días, Barcelona, Ariel, 2005.
- CHAMBERLAIN, M.E., La descolonización. La caída de los imperios europeos. Barcelona, Ariel, 1997.
- FUENTES, J.E. y LA PARRA, E., Historia universal del siglo XX, Madrid, Síntesis, 2001.
- GARCÍA DE GORTÁZAR, F. y LORENZO ESPINOSA, J. M., Historia del Mundo Actual: 1945-1992. Madrid, Alianza, 1992.
- HOBSBAWM, E.J., Historia del siglo XX. Barcelona, Crítica, 1995.
- JUDT, T., Postguerra. Una historia de Europa desde 1945. Madrid, Taurus, 2006.
- MAMMARELLA, G., Historia de Europa Contemporánea (1945-1990). Barcelona, Ariel, 1990.

- PEREIRA, J.C. (coord.), Historia de las Relaciones Internacionales contemporáneas, Barcelona, Ariel, 2001.
- POWASKI, R.E., La guerra fría. Estados Unidos y la Unión Soviética, 1917-1991). Barcelona, Crítica, 2000.
- SALVADORI, M., Breve historia del siglo XX, Madrid, Alianza Editorial, 2002.
- TORTELLA, G., La revolución del siglo XX, Madrid, Taurus, 2000.
- TUSELL, J., Una breve historia del siglo XX, Madrid, 2001.
- VEIGA, F. y UCELAY DA CAL, E., La Paz Simulada. Una historia de la Guerra Fría. Madrid, 2001.

Complementàries

Otras referencias básicas:

- VEIGA, F., El desequilibrio como orden, Madrid, Alianza, 2009.
- VILLANI, P., La Edad Contemporánea. 1945 hasta hoy, Barcelona, Ariel, 1997.
- VILLARES, R.y BAHAMONTE, A. El mundo contemporáneo: siglos XIX y XX, Madrid, Taurus, 2001

a) Lecturas complementarias:

- ARÓSTEGUI, J., La historia vivida. Sobre la historia del presente, Madrid, Alianza, 2004.
- CABRERA, M. y JULIA, S. (coords), Europa, 1945-1990. Madrid, Fundación Pablo Iglesias, 1992.
- ELEY, G., Un mundo que ganar. Historia de la izquierda en Europa, 1850-2000, Barcelona, Crítica, 2003.
- JUDT, T., Algo va mal, Madrid, Taurus, 2010
- STIGLITZ, J.E., Caída libre. El libre mercado y el hundimiento de la economía mundial. Madrid, Taurus, 2010

b) Instrumentales:

- ANUARIO DE EL PAÍS, Madrid, PRISA.MARTÍNEZ RUEDA, F. y URQUIJO GOITIA, M., Materiales para la historia del mundo actual, 2 vols., Madrid, Istmo, 2006.
- EL ESTADO DEL MUNDO: ANUARIO ECONÓMICO GEOPOLÍTICO MUNDIAL, Madrid, Ediciones Akal (último: 2010).
- EL ATLAS GEOPOLÍTICO 2010. LE MONDE DIPLOMATIQUE (edición española: Valencia, Cybermonde, 2010)
- KINDER, H. y HILGEMANN, W., Atlas histórico mundial. 2. De la Revolución Francesa a nuestros días, Madrid, Istmo (sucesivas ediciones).
- MUNIESA, B. y OLIVER, J., Diccionario de historia actual, Barcelona, Ariel, 2000.
- TOBOSO, P., Diccionario de historia del mundo actual, Madrid, Alianza, 2005.
- VV.AA., Diccionario de historia y política del siglo XX, Madrid, Tecnos, 2001.